

vznikajících. Zhostil-li se zákon tohoto výslovně vytyčeného úkolu jen stanovením, že slibující je povinen plným dostiučiněním, nezmiňuje se o nižádné jeho povinnosti, nutno z toho usuzovati, že takto úmyslně jakýkoli jiný závazek, jak na straně třetí osoby, tak zejména i na straně slibujícího chtěl vyloučiti. Že je vyloučen závazek třetího, netřeba šíře doličovati. Zmíněná správa komise panské sněmovny mluví o takovém »nemožném« zatížení jako o samozřejmosti. Avšak vyloučen je podle přirozené povahy věci také závazek slibujícího a s tím i nárok jeho protismluvnicka, aby onen vyvíjel za účelem uskutečnění připověděné úmluvy jakoukoli činnost. Sebenaléhavější přímluva musí se minouti s úspěchem, když její výsledek je závislým na vůli aneb způsobilosti osoby třetí a ta přes všechnu poctivou snahu slibujícího plniti nechce aneb nemůže, zač se slibující zaručil.

I kdyby se tedy uznávaly nárok a žaloba na uskutečnění připověděné přímluvy, za jejíž výsledek se kdo zaručil, totiž žaloba na vyvíjení jisté činnosti ve smyslu přípovědi přípustnými, nezbyvalo by oprávněnému, nemá-li jeho — třebaže rozsudkem stvrzený — nárok zůstatí závislým na dobré vůli a způsobilosti nezavázaného třetího a se tím státi bezcenným, nic jiného, než aby slibujícího žaloval znovu a sice na dostiučinění. Bylo proto žalobu na uskutečnění připověděné přímluvy zamítnouti.

(Rozhodnutí ze dne 1. července 1925 č. j. R v I 698/25-1.)

Dr. Eckstein.

Jde-li o obnovu drobných zemědělských pachtů, nestačí, aby pozemek byl zemědělský, nýbrž musí býti zemědělským i sám pacht.

Všecky platné zákony o obnově drobných zemědělských pachtů č. 313/21, 213/22, 204/24, mluví sice v základních svých ustanoveních zrovna tak, jako jejich vzor, jímž bylo Opatření Stálého výboru Národního Shromáždění (§ 8), o »pachtu (podpachtu) zemědělského pozemku«; nicméně však není podle ducha a smyslu jich rozhodno již to samé, zda pozemek jest dle své povahy zemědělský, nýbrž vyžaduje se vedle toho také jako podmínka nezbytná, aby pachtýř pozemku zemědělsky též užíval, jako zemědělský jej vzdělával a zemědělsky z něho těžil, t. j. aby na něm pěstoval zemědělské plodiny, tedy produkty, které slouží za potraviny a píci, či zkrátka zemědělsky na něm hospodařil. To tanulo zákonodárci tak rázně a určitě na mysli, že v nápisech všech těchto zákonů, jako již v nápise cit. Opatření

Stálého výboru, užívá přímo tohoto věc vystihujícího výrazu, nazývá je zákony »o obnově drobných zemědělských pachtů«.

Nestačí tedy, aby pozemek byl zemědělský, nýbrž musí býti zemědělským i sám pacht. Jestliže tedy pachtýř užívá pozemku zemědělského nezemědělsky na př. jako skladiště, vůbec buď obchodně nebo průmyslově, nebo dokonce k účelu jinému než hospodářskému, na př. jako hřiště, není to zemědělský pacht a obnova místa nemá. Opačný názor zabíhal by daleko za účel zákona a odporoval úmyslu zákonodárce, jenž chtěl zajistiti existenci drobných zemědělců, to jest rodin, živících se polním hospodářstvím, buď zcela anebo aspoň z části na cizí půdě, pachtované, do té doby, než bude provedena agrární reforma rozdělením zabraného pozemkového majetku, i jest tedy obnova zemědělských pachtů součástí agrární reformy, k níž ale zajištění obchodu a průmyslu vůbec nepatří.

V daném případě má se však věc dle smlouvy pachtýřů s propachtovatelkou tak, že oni dne 2. března 1914 převzali od ní jako pachtýřky v podpacht na dobu od 15. února 1914 do 15. listopadu 1924 sporné pozemky, jež byly ve stavu zemědělském, za tím ve smlouvě té výslovně vyjádřeným účelem, aby na nich pěstovali košíkářské proutí a aby je tedy vrbovím osázeli, při čemž se zavázali, že neobnoví-li se po uplynutí podpachtu toho pacht propachtovatelky s vlastníkem, takže by ani ona navzájem zase jim je do dalšího podpachtu dáti nemohla, oni povinni jsou do 15. listopadu 1923 (snad 1924) proutí vyřezati a s pozemků vykliditi, což patrně rozuměno býti má tak, že jako pozemky ve stavu zemědělském převzali, mají je zase v něm odevzdati, jak k tomu sama podpachtovatelka vůči vlastníku dle § 1109 obč. z. povinna jest.

Podpachtýři pak výslovně doznali, že pozemků k těžbě proutí skutečně užívali a proutí sklizené ve své košíkářské živnosti zpracovávali a jen ujišťují, že na příště chtějí jich užívatí jako zemědělských pozemků, což však nestačí, ježto, jak vyloženo, se vyžaduje, aby posavadní pacht jejich byl býval zemědělský, čemuž není.

Nemají tedy z této příčiny žádného nároku proti vlastníku, i kdyby zákony o obnově pachtu vztahovaly se právě i na takový případ, o který tu jde, že totiž podpachtýř po uplynutí svého podpachtu a zároveň pachtu propachtovatelova obrací se s nárokem na obnovu nikoli proti pachtýři jako svému smluvníku, nýbrž přímo proti vlastníku jako smluvníku svého autora, což jest otázkou, již tu již netřeba řešiti.